

Tagmalamak aňsat

Category: Kitapcy, Psihologiya, Publisistika

написано kitapcy | 24 января, 2025

Tagmalamak aňsat TAGMALAMAK AÑSAT

Her meselede başgaça düşünmek ýaman zat däl, gaýtam gowy, peýdaly.

Her düşünje gymmatly.

Ýamany – çekişme edebini bilmezlik...

Ýamany – garşıdaş garaýsy masgaralamak, edepsiz çemeleşmek...

Ýamany – ýaňkalaşmak, sene-mene edişmek, beýiklik satmak...

Ýamany – demagogiýa etmek.

Bu «kerler dialogynyň» sebäbi bilmezden pikir eýesi bolansyramak.

Bu her meselede leji çykanlyga sebäp bolýar. Bu çig-çarsylygy, ýöntemligi, pesligi, düşünje dünýäsiniň göydükligini döredýär.

Soňky ýalňyşlygyň iň gowy mysaly – Russiýa-Ukraina urşy...

Berekella! Hiç kimsäniň öwrenme derdi ýok, her kes bilyär!

Iki hadysanyň arasynda hiç hili ilteşik ýokdugyna garamazdan biri-biriniň sebäp netijesimiş ýaly baglanychdyrylmagyna psihologiyada “illýuziýaly korrelýasiýa” diýilýär.

Bu ikirjiňlenme (önyargı, предрассудок) döredýär. Meselem, uruş sebäpli ruslara atylmaýan şytak ýok. Bir minut säginiň:

Russiýanyň Puşkin, Tolstoý, Turgenew, Dostoýewskiý, Çehow, Gorkiý, Şolohow, Černyșewskiý, Nabokow, Maýakowskiý, Gonçarow, Anna Ahmatowa, Lermontow, Belinskiý, Çaýkowskiý, Şostakoviç, Rahmaninow, Rimskiý-Korsakow, Glinka, Borodin, Strawinskiý, Şagall, Kandinskiý, Eýzensteýn, Tarkowskiý we bu sanawa sygdyryp bolmajak birgiden beýik ýazyjy-şahyry we sungat adamsy bar...

Russiyanyň adamzadyň ösüşine goşan çäksiz goşandyny görmezlige salyp bolarmy? Kimiň hetdine Orsyýete şyltak atmak? Bilmezden, gözlemezden gara sürtmek gylygyndan el çekmek lazym...

• GIŽELEYJI KIM?

“Tegmil sürtmezden” çekişmäni bilmeli.

«Aýyplamazdan» çekişmäni bilmeli.

Her hadysa bilen baglanyşykly ilkinji nobatda maglumata esaslanýan «sebäp netije» baglanyşygyny gurmaly:

Uruş netije...

Eýse, urşuň turmagynyň sebäbi näme?

NATO-my? ABŞ-my? Russiyamy? Ukrainamy?

Aýdyldy «NATO sowet harby howpuna garşıy guruldy.»

Aýdyldy «NATO harby bileleşigi gorag konseptidir.

SSSR-Warşawa paktynyň dargamagyna – «Sowuk urşuň» gutarmagyna, ýagny, «howpuň» aradan aýrylandygyna garamazdan NATO näme üçin harby ömrünü dowam etdirdi.

Gaýtam, bileleşik nämüçin düzümine täze ýurtlary goşmagyna dowam etdi?

Täze dünýä düzgüninde başyny ABŞ-nyň çekýän NATO neoliberal global ulgamyň «žandarmalygyny» boýnuna aldy. ABŞ mundan beýläk ýeke-täk «imperatordy» we täze dünýä düzgüni onuň energetika beýleki ykdysady bähbitlerine laýyklykda gurulmalydy... Şol sebäpli:

Durnuksyz sebitler, içerki gapma-garşylygy başdan geçirýän ýurtlar ABŞ-nyň piňine-de bolmady! Gaýtam Liwiýa ýaly ýurtlarda durnuksyzlyk döretti.

Nyşanalaryndan biri-de ýerasty baýlyklary bolan Russiyady.

Russiyanyň iň gowşak döwründe ýurduň daşyny gabamaga başlady: Russiyanyň çägindäki Polşany, Estoniyany, Latwiýany, Litwany NATO-nyň düzümine goşdurdy. Yzyndan:

Gürjüstany we Ukrainiany bileleşige goşjak bolmagy sebitde çaknyşyk döretti.

ABŞ ýene-de hiç kimsäni diňlemedi. Şeýle-de, ABŞ-nyň regional güýçler bilen strategik hyzmatdaşlyklary ýola goýup, işlerini alyp barmagy Germaniya ýaly agza ýurtlaryň nägileligini

döretdi. Diňe Germaniýa däl, Italiýadır Fransiýa, gytaklaýynam bolsa, Belgiýa, Ispaniýa, Portugaliýa bu syýasata garşy çykdy... Bu bolup geçenler – «sebäp-netije» baglanyşygy görmezlige salynyp Ukraina-Russiýa urşuny dogry analiz edip bolarmy?

• TÜRK GOŞUNY

Türk goşunu Siriýa nämüçin girdi?

Türk goşunu on sekiz gezek serhetaňyrsy operasiýa geçiren ýeri bolan Yrakda häzirem nämüçin goşun bölümlerini saklaýar?

Türk goşunu Kiprde 60 müň personalyny nämüçin saklaýar?

Egeý adalarynyň Gresiýa tarapyndan ýaraglandyrylmagyna nämüçin berk garşylyk görkezýär?

Ýa Liwiýa? Ýa-da Gündogar Ortaýer deňzi? Ýa-da başgalary?

Bütin bularyň sebäbi howpsuzlyk syýasaty dälmi?

Haýsy ýurt öz araçäginde howp döremegine ýol berer öydýärsiňiz?

ABŞ Gürjüstanda Sorosyň eli bilen «gül öwrülişigini» edip, ýurtda bulam-bujarlyga we urşa sebäp boldy.

ABŞ Ukrainada Sorosyň eli bilen «pyrtykal rewolýusiýasyjy» geçirip, ýurtda buýr-bulaşyklyga we urşa sebäp boldy.

Soňra Gürjüstanyň NAT0-nyň düzümine alynma prosesi konflikturuş turuzdy.

Eýsem bütin bulara garamazdan Ukrainiananyň NAT0-nyň düzümine alynma meýilnamasy nämüçin hötjetlik bilen boýna dakylý? Üstesine Moldowa? Bulam az bolýannýaly NAT0 bileleşiginden şunça ýyl gaça duran Finlandiýadır Şwesiýanyň häzirki wagtda agzalyga kabul edilme meselesi nämüçin orta atylýar?

Ýagny:

ABŞ şärikdeşlerini-de diňlemezden Russiýany gurşap alma-daşyny halkalama syýasatyny ýöretdi we ýöredip gelýär. (Üstesine Hytaýy-da günbatar çäkden halkalaýar.)

Howpsuzlygynyň howp astyna düşendigini gören Russiýanyň birnäçe ýyl bări «beýtme» diýip gelendigine garamazdan, ABŞ-nyň zorlukly syýasatyny dowam etdirip gelmegi ursuň turmagyna sebäp boldy.

Gürrünsiz, urşy näletläliň...

Emma, imperialist ýalmawuzlygy hiç soňlanmaýan ABŞ-nyň
gižzeleýji rolunyňam bardygyny görmezlige salmalyň.
Tagmalamazdan pikir alyşalyň.

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 01.03.2022 ý. Publisistika